

Oikeusapu Suomessa

Oikeudenkäynnissä ja muiden oikeudellisten asioiden hoitamisessa tarvitaan usein lainoppinutta avustajaa.

Jos sinulla ei ole varaa maksaa oikeudellista apua itse, valtio voi kustantaa sen joko kokonaan tai osittain. Tämä oikeus koskee myös henkilöitä, joilla ei ole Suomen kansalaisuutta. Oikeusavun saaminen riippuu tuoloistasi ja menoistasi.

Oikeusapua haetaan oikeusaputoimistoista. Niissä oikeusapua tarjoavat julkiset oikeusavustajat. Oikeusapua antavat myös asianajajat ja luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat.

Oikeusapu rajoittuu yleensä Suomessa käsiteltäviin asioihin. Ulkomailla käsiteltävässä asiassa suomalainen oikeusapu kattaa oikeudellisen neuvonnan ja sen myöntämisestä päättää oikeusaputoimisto.

Lisätietoa oikeusavusta sekä oikeusaputoimistojen yhteystiedot löydät osoitteesta www.oikeus.fi/oikeusapu. Verkkosivuilla on tietoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Jos toivot asiiasi käsittelemällä jollain muulla kielellä, kerro siitä oikeusaputoimistolle tulkkauksen järjestämistä varten.

Asianajajien yhteystietoja saa osoitteesta www.asianajajat.fi

Rikoksen uhri voi saada avustajan ja tukihenkilön

Jos henkilö joutuu seksuaalirikoksen, perheväkivallan tai muun väkivaltarikoksen uhriksi, tuomioistuim voi määrätä hänelle esitutkintaa ja oikeudenkäyntiä varten sekä oikeudenkäyntiavustajan että tukihenkilön. Avustaja auttaa rikoksen uhria asian oikeudellisessa käsittelyssä ja tukihenkilö on henkisenä tukena.

Avustaja ja tukihenkilö määrätään uhrin tuloista riippumatta. Heidän palkkionsa ja kulunsa maksetaan valtion varoista.

Rikoksesta epäilty voi saada puolustajan

Rikoksesta epäillyllä on joissakin tapauksissa oikeus saada itselleen esitutkintaan ja oikeudenkäyntiin puolustaja valtion varoin. Tärkeästä rikoksesta epäillylle tai pidätettynä tai vangittuna olevalle puolustaja määrätään hänen pyynnöstään. Omasta aloitteestaan tuomioistuim voi määrätä puolustajan henkilölle, joka on alle 18-vuotias tai joka ei kykene puolustamaan itseään.

OIKEUSAPU RÄTTSHJÄLP

Kuka kukin on

Julkinen oikeusavustaja: Valtion oikeusaputoimistossa työskentelevä lakimies

Asianajaja: Suomen Asianajajaliittoon kuuluva lakimies

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja: Lakimies, joka on saanut oikeudenkäyntiavustajalautakunnalta luvan toimia oikeudenkäyntiavustajana.

Mihin asioihin oikeusapua saa

Oikeusapua annetaan kaikenlaisissa oikeudellisissa asioissa, joita ovat esimerkiksi:

- palkkasaatava, työsopimuksen purku, irtisanominen
- vuokrariidat
- toimeentulotukea tai Kelan korvauksia koskevat valitukset
- avioero, ositus, elatusapu, avioehto
- testamentti, perunkirjoitus, perinnönjako

Miten oikeusapua haetaan

Oikeusapua haetaan aina valtion oikeusaputoimistolta. Oikeusapua voi hakea mistä tahansa oikeusaputoimistosta hakijan asuinpaikasta riippumatta.

Oikeusapuhakemuksen voi tehdä:

- **Sähköisesti** osoitteesta asiointi.oikeus.fi. Sähköinen asiointi on tarjolla suomeksi ja ruotsiksi. Sähköisen oikeusapuhakemuksen tekemiseen tarvitet suomalaiset verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenteen tai varmennekortin.
- **Kirjallisesti.** Hakemuslomake löytyy suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteesta Oikeus.fi > Oikeusapu > Asiointi > Lomakkeet. Lomakkeita saa myös oikeusaputoimistoista ja tuomioistuimista.
- **Suullisesti** ottamalla yhteyttä mihin tahansa oikeusaputoimistoon.